

[Udenrigsministeren.]

møde i Oslo i februar 1948 blev udvalgets opgaver nærmere fastlagt. Udvalget har til opgave dels at undersøge mulighederne for etablering af en fælles nordisk toldtarif som en forudsætning for arbejdet med at skabe en nordisk toldunion, dels at undersøge mulighederne for en udvidet arbejdsdeling og øget specialisering mellem de nordiske lande.

Udvalget, hvis formand er nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs, har holdt flere møder i år og holder et nyt møde i Oslo nu i begyndelsen af november. Udvalget har hidtil fortrinsvis arbejdet med toldproblemerne, herunder især mulighederne for at gennemføre en fælles nordisk toldnomenklatur, men også spørgsmålet om en udvidet arbejdsdeling mellem landene har været fremme til drøftelse.

Nordisk samarbejde på det told- og handelspolitiske område vil forøvrigt også finde sted i forbindelse med de toldforhandlinger, der vil blive påbegyndt i Annecy i april måned 1949 mellem en række lande — de såkaldte GATT-forhandlinger, forhandlingerne om en almindelig overenskomst om handels- og toldpolitikken. Repræsentanter for de nordiske lande vil mødes i København i januar måned 1949 for at drøfte mulighederne for at nedsætte toldsatserne mellem landene. De toldnedsættelser, som der under disse drøftelser måtte blive opnået enighed om, vil til sin tid blive indarbejdet i de lister over toldnedsættelser, der bliver resultatet af forhandlingerne i Annecy.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard pegede også på betydningen af samhandelen mellem øst og vest; også det ærede medlem hr. Anker Lau erindrede om betydningen af en bedre og sundere arbejdsdeling mellem landene. Regeringen er fuldstændig enig i denne opfattelse, og jeg har fornylig udtalt mig i overensstemmelse hermed på De Forenede Nationers plenarforsamling i Paris. Danmark har den 8. juli 1948 undertegnet en overenskomst med Sovjetunionen om varehandelen i tiden 1. juli 1948—31. december 1949. Inden for rammerne af denne overenskomst vil der kunne finde en betydelig handel sted mellem Sovjetunionen og Danmark.

Danmark har også netop afsluttet en overenskomst med Tjekkoslovakiet om vareudvekslingen i tidsrummet indtil 31. august 1949, og der føres i øjeblikket forhandlinger med Polen om samhandelen i det kommende år.

Der er næppe tvivl om, at det er af afgørende betydning for det økonomiske liv

i Europa, at samhandelen mellem Vest- og Østeuropa bringes i vejret. Danmark yder sin del til fremme af disse bestræbelser, og dette sker ikke blot ved handelsforhandlinger med de enkelte østeuropæiske lande, men også ved de forhandlinger, der finder sted i den økonomiske kommission for Europa. I oktober fandt der således et møde sted i et udvalg, der er nedsat under denne kommission, hvor man drøftede mulighederne for en udvidelse af samhandelen mellem øst og vest. Den højtærede handelsminister deltog i denne konference og fremsatte under konferencen en udtalelse, hvori han understregede, at Danmark nærrede den største interesse for øst-vest samhandelen.

Jeg håber oprigtigt, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard har ret, når han mener, at de østeuropæiske landes interesser i den økonomiske forbindelse mellem øst og vest er så store, at de vil bryde igennem og mødes med Vesteuropas tilsvarende interesser.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard udtalte i forbindelse med den undersøgelse, som er påbegyndt af spørgsmålet om militært samarbejde mellem de tre skandinaviske lande, at han med tilfredshed hilste, at der var gjort skridt til at skabe klarhed over muligheden for et sådant samarbejde mellem de tre lande. Han sagde også, at når man under drøftelser om sådant samarbejde når til en vis grænse, træder de skæbnsvangre ord „gensidige forpligtelser“ frem. Da måtte man nøje veje argumenterne for og imod under hensyn til, hvad der giver større eller mindre sikkerhed eller øget risiko.

Imidlertid plejer formålet med aftaler at være gensidige fordele, hvormed også er forbundet gensidige forpligtelser. Men jeg er enig med hr. Bertel Dahlgaard i, at alle herhenhørende spørgsmål må underkastes den nøjeste overvejelse.

Jeg har også lagt mig det eksempel på sinde, som han advarende nævnte. Et nordisk samarbejde af den art, der nu undersøges og drøftes mellem de tre skandinaviske lande, må ikke føre til uklare aftaler eller bygge på illusioner, der siden brister.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard håbede, at regeringen ikke for alvor tænkte på at forlænge den danske brigades ophold i Tyskland.

Må jeg herom sige, at den danske brigade ifølge den gældende overenskomst med Storbritannien skal blive i den britiske zone til 15. maj n. å., medmindre den danske regering forinden kalder den tilbage til Danmark, fordi hensynet til Danmarks sikkerhed gør det påkrævet. Dette har vi i overenskomsten forbeholdt os adgang til,